

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2021. augusztus 1.
(vasárnap)**

Földvári Tibor

ILLÉS ISTENE

Köszöntés igéje: Zsoltár 68,20-21a

Áldott legyen az Úr! Napról-napra gondoskodik rólunk a mi szabadításunk Istene! Ez a mi Istenünk a szabadításnak Istene.

Énekek: 125,1-2; 266; 683; 274

Lekció: 1Királyok 16,29-34

Alapige: 1Királyok 17,1-9

És szóla Thesbites Illés, a Gileád lakói közül, Akhábnak: Él az Úr, az Izráel Istene, aki előtt állok, hogy ez esztendőekben sem harmat, sem eső nem léssen; hanem csak az én beszédem szerint. És lőn az Úrnak beszéde ő hozzá, mondván: Menj el innét, és menj napkelet felé, és rejtezzél el a Kérith patakja mellett, mely a Jordán felé folyik. És a patakból lesz néked italod; a hollóknak pedig megparancsoltam, hogy tápláljanak téged ott. Elment azért, és az Úrnak beszéde szerint cselekedett; és elment és leült a Kérith patakja mellett, amely a Jordán felé folyik. És a hollók hoztak néki kenyeret és húst reggel és este, és a patakból ivott. És lőn néhány nap múlva, hogy kiszáradt a patak; mert nem volt eső a földre. És lőn az Úrnak beszéde ő hozzá, mondván: Kelj fel, és menj el Sareptába, amely Sídonhoz tartozik, és légy ott; imé megparancsoltam ott egy özvegyasszonynak, hogy gondoskodjék rólad.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, a gyülekezet közösségében mindig mélyebben átérezhetjük jelenléted örömét. És ez akkor is igaz, amikor a te isteni szentséged, ítéleted kijelentése olyan rémisztőnek is tűnhetne. Szomorú igazságokról olvasunk az ószövetségi néped történelmében,

de Urunk, az olyan ajándék és hatalmas kincs és igazság, hogy mindezt a Szentírásból, a te szavadból tudhatjuk.

Így máris megvalósul a titok, a látható világ minden gonosz, hamis eseménye fölött is láthatunk téged, a láthatatlan Istent, aki mindenké fölött uralkodsz, és aki mindent a tiéd, a te néped iránt teszel.

Megvalljuk, hogy a mi világunkban is annyi a hamisság, a gonoszság. Bocsásd meg, kérünk, hogyha esetleg a te néped tagjaiként is gonoszul cselekedtünk bármit is a házasságban, a családi életben vagy a hazaszeretet terén volt hiányosság bennünk.

De hadd köszönjük meg, hogy nekünk az természetes, hogy van bocsánat, szabadítás. És az is olyan természetes számunkra, hogy te minden úrnapiján az istentiszteleten Jézusra akarsz mutatni. És köszönjük, hogy ez ma is így lesz.

Áldunk, hogy mi Jézusban láthatjuk még a bűnt is. Köszönjük, hogy nem nekünk kell hordoznunk, mert ő elhordozta a kereszten. Ha valamelyikünknek mégis nehéz lenne most a bűn, fájó, vádoló, a kísértő támadja is, Jézuson hadd láthassa meg, kicsoda a mi Szabadítónk.

Az igehirdetés üzenetében is így erősíts, bátoríts, ha kell, vigasztalj bennünket, kérünk.

A gyászoló testvéreinket a feltámadás reménységével erősítsed továbbra is. Köszönjük, hogy szólt a te igéd a temetéseken. És kérünk, hogy a boldog reménység hadd lehessen nekik Jézus békességének a valóságává.

És kérünk, áldd meg a beteg testvéreinket, akik nem tudtak eljönni, de a betegágyon idegondolnak.

A szabadságon levőket pedig fizikailag is és lelkileg is üdítsd fel, Urunk, Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

A hangomon is hallható, hogy gyermekekkel voltam csendeshéten, ami persze „hangos” hét volt. De amikor Isten igéjét hallgatták, beszélgettünk a csendesség során délelőtt, délután a csoportbeszélgetéseken a bibliai történetről, ami Nehémiás könyvéből hangzott számukra, akkor mindig aranyosan csendben voltak a gyerekek. Sport közben azonban én is nehezebben bírom ki, hogy ne kiabáljak az öröm miatt vagy a fájdalom miatt.

A gyermekek csendeshetén mindig az utolsó nap estéje előtt egy bibliai történetet adhatnak elő a szobák, vagy összefogva együtt. És ez a történet, amit most felolvastam, illetve a történetek kezdete Illéssel kapcsos-

latban annyira ismerős, hogy alig van olyan nyári hét, amikor Illés történetének azt a részét, ami majd a folytatásban jön elő, a kármel-hegyi nagy győzelme Istennek, ne adnák elő a gyermekek. Amikor az Úr tüze az Illés által épített oltárra lecsap, győzelmet arat az Úr. Idén most ebben a történetben én is szerepeltem.

A gyerekeket ennyire betölti a bibliai kijelentés ismerete egyrészt, és hogy a Biblia nem egy unalmas könyv, hanem gyermekes módon, de nagyon komolyan el lehet játszani is akár, mert minden szava érthető, világos.

Nagyon megragadott az az egyszerű tény, hogy többször is hallhatuk az Úr szavának a kifejezését valamilyen formában, Isten szavának a jellemzőjét: az Úr beszéde. Mi hozzá vagyunk szokva ehhez Pasaréten, és a gyermekek is hozzá vannak szokva, hogy Isten szava, a Bibliában Isten szava van. De ez az isteni szó, ez mérhetetlen nagy hatalmat jelent valóban, mert a mögötte levő személy erejét jelzi. Ez azért fontos, mert a 17. rész így indul: „És szóla Thesbites Illés, a Gileád lakói közül, Akháb-nak:...” – és ha valaki nem ismeri a Bibliát, arra gondolhatna, hogy itt egy ember, valószínű egy férfi mond valamit egy másik férfinak, akiről esetleg addig megtudta, hogy király. De nem tudná, hogy ez most isteni szó. Az a folytatásból derül ki: „Él az Úr, az Izrael Istene, aki előtt állok, hogy...”

Magamat ismerve és a történeten elcsendesedve jutott az eszembe, hogy több évtizedes hívő múlt után is én szégyeltem magam, amikor esetleg egy gyermekhéten leplezi le az Úr, hogy nem veszem komolyan azt, hogy az az ő szava és bízhatom benne, reménykedhetem, megvigasztal, bátorít, erősít. Higgyem el, hogyha elmondom valakinek, lehet, hogy nem látom azonnal a hatását, de akkor is az Úr munkálkodik.

A bibliai történet egészét meghatározza az üzenet szempontjából valóban az, amit hallottunk a lekiófelolvasásból, hogy Izrael népének szinte a legmélyebb lelki válsága időszaka Akháb király idején.

Én nem tudom, hogy ti a mai európai helyzetet, Magyarország lelki állapotának a helyzetét hogy értékelitek: nyugodtak lehetünk, nem kell féltenuünk a gyermekeket, vagy el vagytok keseredve, hogy hogy lehet ilyen a világ, milyen szörnyű.

Itt Isten népéről van szó, Izrael országrészéről. Júda és Izrael, mert már kettészakadt ország. Akkor és ott ennek természetesen nemcsak egyházi, hanem világi vonulata is van, hiszen egy világi állam, aminek azért lelki egyháznak is, államnak is kellene lennie. Mi másképp éljük ezt meg az újszövetségi időben, de ebben a világban élve nagyon mély és sötét időszak lelkileg.

De mit olvasunk az igében? Szól egy Illés nevű férfi és az ő szavában isteni hatalom van. Nem azért, mert ő az Isten, hanem mert ő az Úr szolgája. Ezért kell mondania: „él az Úr, az Izráel Istene, aki előtt állok”. És kiderül, hogy ha ez igaz, akkor Istennek a szava annyira fölötte áll még a gonosznak is, hogy még a legmélyebb bűn bemutatását is az Isten szavával akarja tenni. Ezért nagyon fontos, hogy a megelőző rész utolsó versében, amikor arról olvastunk, hogy Jerikó újjáépítésénél meghalt két gyermeke is annak a férfinak – a kezdetnél meg a végén –, hogy ezt Isten előre megmondta: „az Úr beszéde szerint, amelyet szólott volt Józsué, a Nún fia által”.

Aztán pedig azt láttuk, hogy egy csomó kifejezés az Úr beszédeivel kapcsolatosan, amikor nagyon bátorító történet van, hiszen az Úr gondoskodik Illésről. És nem tudom, ha valamelyikőtök olvasta már reggel ezt a szakaszt, úgy megragadott-e, hogy csak egy versen keresztül beszél arról, hogy mit mondott Illés, utána pedig verseken keresztül, hogy hogyan gondoskodik az Úr róla. Engem ez jobban áthat, mert hát nekem ez személyesebbnek érezhető, hogy kap enni, inni, aztán elküldi valahova – ilyen az Úr, rólunk gondoskodik. Persze jó az, hogy ő szól meg ítélő szava is van, de hát azért csak az a személyesebb, hogy rólam is az Úr biztosan így gondoskodik majd. Főleg, ha valakinek nagyon nagy baj van az életében.

De az üzenetben azt akarom kifejtteni majd előttetek, hogy még az Illésről gondoskodó isteni kijelentés is azért van leírva, hogy lássuk meg, hogy milyen, amikor Isten ítél, és milyen az az Úr, aki ha ítél is, mégis hogyan munkálkodik a népe javára, hogyan akarja helyreállítani a népet még azzal is, ahogyan az ő szolgájáról gondoskodik.

Az első gondolat ez lesz, hogy miért is szorul Isten népe ítéletre, milyen az Úr, aki szól. A második fő gondolatban pedig ezzel az egyszerű gondolattal tehát, hogy hogyan látjuk az Urat, aki gondoskodik a szolgájáról nagyon egyszerűen és természetesen, mégis csodálatosan.

Akháb királynak volt a felesége Jézabel, aki egyébként Sídonból származott, ahova aztán az Úr küldi Illést, hogy majd ott gondoskodnak róla. És máris jelzem nektek, hogy ilyen az Úr hatalma. Arra a vidékre küldi Illést, amikor gondoskodni akar róla, ahonnan a Baál-kultusz betörhetett Izraelbe. Ti küldenétek a gyermekeiteket olyan helyre, ahol tudjátok, hogy akik ott laknak, azok utálják Istent és egészen más isteneket imádnak? Valószínűleg oda nem mernétek elküldeni őket, még a nagyobb gyermekeket se. Inkább azt mondanátok, hogy: – Menj máshova, mert ott olyan rettenetes már, hogy oda ne menj, ott el fogsz veszni lelkileg. De Illés odamehet, mert az Úr az Úr.

Jézabel viszont jött Izraelbe, és a királyon, a férjén keresztül teljes befolyást nyert. Ebből adódott, hogy a Baál-kultusz lett az elsődleges inkább Izraelben. És jött az, ami a későbbi kijelentésekben olvasható: meddig sántikál Isten népe kétfelé? Baált is akarták imádni, persze hát egy kicsit az Urat is. Ennek a lelki mélységnek a valóságát akarja ebben bemutatni tehát az Írás, az Úr kijelentése, hogy ebben az időben épült újjá Jerikó. De a hangsúly mégsem ezen van, hanem az, hogy ahogyan erről az Úr beszélt már régen. Ha a konzervatív írásmagyarázók dátumai szerint mondom, akkor így, hogy 1446. esztendő Jézus születése előtt, amikor a kivonulás megtörténik, 1406 körül, amikor tehát Jerikó leromboltatik és Józsué ezt az isteni kijelentést, ígéretet elmondta.

Be akarja tehát mutatni az Úr nekünk, hogy lássuk, hogy milyen nagy a lelki mélység az ő népe életében Izraelben. De akkor sem csupán ezen van a hangsúly. Sőt, nem az a fontos, hogy lássuk, milyen nagy a bűn, hanem lássuk, hogy ezt is az Úr igéjéből tudjuk, ezt előre megmondta az Úr, mert átok és ítélet van, ha valaki újjáépíti Jerikót. Jerikó nagyon gonosz város volt, azért kellett elpusztítani. Ha újjáépítik, akkor benne van, hogy újra gonosz város lesz, ezért is volt a tiltás. De bekövetkezett, mert Akháb idején ilyen nagy a lelki baj Izrael életében. De az Úr igéjéből tudjuk ezt.

Biztos, hogy szörnyű erről olvasni, hogy két fia élete árán, de később eltelik pár száz év, és megint azt látjuk, hogy ítélt Isten és egy gyermeknek el kell pusztulni, meg kell halni. Nem is akármilyen helyzetben: a kereszten. Az egyszülött Fiú is meg kellett, hogy haljon az ítélet miatt, a bűn miatt. És az Isten kijelentése arról beszél, hogy ezt is előre megmondta Isten. Mikor mondta meg legelőször Isten, hogy majd egyszer meg fog halni valaki, aki hozzá nagyon közel álló? Rögtön ott a bűnesetnél. Ezért ebben a gondolatban itt nagyon fontos kiemelni: az Úr szava annyira megbízható, hogy hosszú távon is nyugodtan várhatjuk a beteljesedését. Valószínű, mi nem fogunk évszázadokat élni, de majd három-négy-öt-tíz évszázad múlva is valami történik, mert az Úr előre megmondta. Az Úr Jézus megváltó művének az egésze is azt hirdeti: Isten ígéretei hosszú távon is megbízhatóak. Itt csupán pár száz év, de bekövetkezett.

És a legszomorúbb igei gondolat bűn, ítélet, átok kapcsán hangzik el: de az Úr szava szerint – és így van a helyén. Ha Isten népe ezt olvassa, hallja, akkor tudhatja, hogy akkor az Úr nagyobb az átoknál, az ítéletnél, a bűnnél is, ezért lehet az ítéletben kegyelem, és ezért van az, hogy a Messiás eljövetelekor ő mindent átvállal. Még egy Akháb nevű királynak is akár meg lehet térni, hogyha akar, ha hallja az Úr szavát. Már-

pedig hallja, mert Isten ekkor adta Illést, az egyik legnagyobb hatású prófétáját Izraelnek.

Elindulnunk a történet elemzésében, megfigyelésében, tanulmányozásában egy szomorú igazságból kellett – mi történt Jerikónál, de az Úr szava szerint –, közben azonban az egész arra mutat, hogy lássuk meg, mekkora az isteni irgalom és szeretet, hogy még az ő ítéletének a kijelentése, végbevitel is egy olyan próféta idejében, aki Illés volt. Akinek az élete során hatalmas isteni csodákat tett az Úr az ő népe miatt.

Ráadásul Illés nemcsak ennek a jerikói történésnek a valóságát ismerhette meg a földi életében, hanem a földi életében ő a több száz évvel későbbi igazságot is megismerhette, hiszen ott van Jézussal együtt a megdicsőülés hegyén. Mózes és Illés ott van. Az a földön van, csak közben mennyország is, mert az megdicsőülés hegyén volt. De itt volt a földön. Illés itt volt a földön.

El mernének hinni azt, hogy Isten ezt megadta ennek a prófétának? Több száz évvel később visszajöhet a földre valamilyen formában? Nem is tudjuk, hogy milyen módon, igaz, hiszen titokzatos, mint az Úr Jézus elváltozott testi állapota is? De itt van a földön Illés, mert Isten mutatni akarja a mindenkori népének: ha én valamit megígérek, azt meg fogom tenni. Illés Mózessel együtt Jézussal az ő kereszthalála, az ő megváltó műve kiteljesítéséről beszélgetett.

Hosszú távon bízhatunk az Úr ígéletében. A hosszú táv nekünk lehet, néha napokat jelent. Én ilyen vagyok. Ha valamire egy-két napot kell várni, már azt is nehéz. A mai világ arra ösztökél bennünket, hogy mindent, de azonnal. Ha valamelyik barátunknak írunk egy sms-t, bár nem is nagyon írunk már sms-t talán, hanem Messengeren, vagy bármilyen mai eszközön, furcsáljuk, hogyhogy nem válaszolt azonnal. Nem szeret? Egyből negatívan kezdek én is gondolkodni: miért nem válaszol? Például, ha én csendeshéten vagyok, ritkán szoktam válaszolni. Legfeljebb a lelkészi vezetőnek azonnal válaszolok, mert hát ő a főnököm, de amúgy majd választ írok. Ha meg hónapokat, éveket, évtizedeket kell várni egy-egy isteni ígélet beteljesedésére?

Az Úr még a bűn, az ítélet, az átok bemutatásánál is az ő szavának a hangsúlyát emeli ki számunkra.

Aztán elkezdődött a 27. résznek az eseménysorozat leírása: „És szóla Thesbites Illés, a Gileád lakói közül, Akhábnak:...” – és ezután tudjuk csak meg, hogy ez isteni szó – „...Él az Úr, az Izráel Istene, aki előtt állok, hogy ez esztendőkből sem harmat, sem eső nem lészen; hanem csak az én beszédem szerint.” Illésnek a beszéde tehát, olyan beszéd, ami Istennek a beszédét közvetíti. De mielőtt még megtudnánk, hogy mi az,

amit közvetíteni akar Isten a prófétával, előtte mást tudunk meg: „él az Úr, az Izráel Istene, aki előtt állok”. Itt is az, hogy mielőtt még valami feladat lenne vagy valamit Isten csinálna, előtte nézzük meg, hogy ő kicsoda. Most nem a hosszú távot mondanám, hanem a közép távot. Majd az Illésről gondoskodás lesz a rövid táv. Közép távon is Istennek a szava megbízható és beteljesedik.

A Józsué által mondottakat is Isten beteljesítette, most az Illés által mondottak következnek. Mivel nagyon nagy az erkölcstelenség, a bálványimádás, az Úrnak ítélnie kell. Az volt a probléma ugyanis, hogy az Omri dinasztia – Omri Akháb édesapja volt –, idején minden jól ment az országban. Most elégedjétek meg ezzel, hogy így mondjam: minden jól ment és nem volt semmi baj, sőt, virágzott minden. Csak a lelki élet volt katasztrofális. De hát nem az a lényeg, hogy egy ország virágozzon? Mindegy, hogy most lelkileg hogy vagyunk. A hívó emberek tudják, hogy mi a lényeg. De egy egész ország, az ország egész népe. Mert Illés is azt gondolta, hogy csak én egyedül maradtam. Ő is azt gondolta, hogy nincs senki más, aki szeretné az Istent később. Isten azonban akkor mondta, de van hétezer ember – aminek van egy lelki jelképes jelentése is, meg lehet szó szerint is venni. A jelképes jelentésbe benne van az a lehetőség, hogy a hetes szám a teljesség száma, hétezer, az különösen a teljesség száma, sokan lehetnek, akik szeretik az Urat, de Illés sem ismerte őket.

Közép távon viszont az Úr véget akar vetni ennek a nagy sikernek: tapasztaljátok meg, hogyha Baálban bíztok, nem lesz eső, nem lesz harmat, éheztek. És tudjuk, hogy három és fél évig tartott ez. Isten meg akarta mutatni valóban az ő népének, hogy ki az Úr: Baál – amelynek a jelentése ezt jelenti, hogy gazda, úr – vagy az Isten, az élő Úr.

És hogyan jellemzi az Urat ez a kijelentés? „Él az Úr, az Izráel Istene, aki előtt állok” – ezt a kijelentést az új fordítású Bibliában még jobban úgy fordították le, hogy esküforma. Ez egy ilyen szokásos megszólítás, szokásos esküformula. De ez nem azt jelenti, hogy ne lenne nagyon fontos jelentése. Él az Úr. Ha Baál meghal, mert egy másik isten, a halál istene legyőzi, akkor nem esik az eső, akkor lehet szárazság, akkor lehet éhség esetleg. Isten pedig azt akarja megmutatni, hogy nem Baálon múlik, az ő életén vagy halálán az eső vagy a harmat, hanem én vagyok az Úr, aki a természetet is uralom. Mert ő élő Úr, ő nem egy halott bálvány. Örökkévaló. A teremtett világ, az ember, az emberiség, az ő népe is tőle függ.

Ez az Úr él – olyan jó ezt kimondani, hogy él az Úr. Nekünk Jézusban még mélyebben igaz el. Hát ha Jézus él és igaz mindaz, ami rá vonatkozik a Bibliában most is, akkor nincs mitől tartani, akármilyen

nagy mélységbe is kerül Európa vagy ha esetleg a mi országunkban is szomorú dolgok történnek lelki szempontból, akár Magyarországon is lehet ilyen bármikor. Él az Úr.

Az Úr kifejezés, ez nekünk megint szokásos. Emlékeztek, a személyesen jelen levő, szövetségi hűségével ott lévő, szabadító hatalmát megmutató és az ígéretet beteljesítő Úr az Isten. Most az ígéretet beteljesítő jellemzője nagyon fontos ismét.

Közép távon is beteljesíti majd az ígéretét. Ez azt jelentette, hogy Illés meghirdette az ítéletet és be is következett nem sokára. Én így gondolom az egész Biblia fényében, hogy néhány hónap múlva megtapasztalta Izrael népe, hogy nem lesz eső és nem lesz harmat.

Amikor ezt a kifejezést mondta Illés, hogy „él az Úr, az Izrael Istene”, ez is fontos. Izrael Istene – tehát az egész Izrael, az ő teljes népe ott van az Úr előtt, övéi. A kármel-hegyi csodatörténetnél, mikor az Úr tüze lecsapott, Illés tizenkét kőből építette fel az oltárt – majd olvassuk. Tizenkét kő – Isten teljes népe az Ószövetségben. Hiába olyanok, amilyenek, akkor is ők az Úr népe. Éppen azért ítéli őket, de ez az ítélet nem a végleges elpusztítás, hanem a helyreállítás. Ezért volt aztán a Kármel-hegyi csodája is az Úrnak: „Meddig sántikáltok kétfelé?” Ha az Úr az Isten, akkor csak őt imádjátok, hagyjátok el a Baált.

„Aki előtt állok”. „Aki előtt állok” – ez is egy fontos kifejezés. Az új fordítású Bibliában: akinek szolgálok, aki előtt szolgálok. Arra akar utalni, hogy kinek szolgál Illés. A Károli fordítás azért mélyebb, mert jobban mutatja az ókori képet, az ókori valóságot is, hogy ott a király, és a szolgálói nem cseverésznek vele az asztalnál ülve, hanem ott állnak és várják a feladatot. Ha a király tíz napig nem mond semmit, akkor addig nincs feladat. De mihelyst megszólal, akkor azonnal készen állok és teszem, amit mond. „Aki előtt állok” – ott vagyok a király közelében, őt szolgálom, most hallgatom, aztán pedig mondom, amit mondott vagy teszem, amit tennem kell. Ez a gondolat van benne ebben a kifejezésben: „él az Úr, az Izrael Istene, aki előtt állok”. Ez nem semmittevés, épp ellenkezőleg: bármilyen körülmények között is vagyok és bárhol vagyok is, én az Úr előtt állok, mert a szolgálója vagyok.

A földi élete során Illésnek sok helyzetben, a maga személyes életében is tapasztalni kellett, hogy tudatosítsd Illés, hogy te én előttem állsz. Amikor, emlékszünk, hogy teljesen maga alatt van, mert még élni sincs kedve, mert egyedül maradtam – Inkább vedd el az életemet, Uram! –, akkor az Úr maga elé állítja, és a halk, szelíd, csendes hangot meghallja Illés ott a Hórebbe, a sziklánál. De ismét hadd mondjam nektek, hogy hol állt Illés a megdicsőülés hegyén: az Úr előtt állt a szó teljes értelmé-

ben. Ott volt Jézussal a megdicsőülés hegyén, ott állt az Úr előtt Illés, és az egyszülött Fiúval beszélget Illés, mert Istentől feladatot kapott. Mózes és Illés a mennyei Atya küldöttei, hogy megbeszéljék a szeretett, egyszülött Fiúval, hogy mi vár rá. És hogy Jézusnak ez nem volt könnyű, ez abból látszik, hogy a Gecsemáné kertben neki keményen meg kell harcolnia azt, ami rá vár. De Istennek tetszett Mózeset és Illést ott a megdicsőülés hegyén odaküldeni, beszéljétek meg a Fiammal, mi vár rá. És ott mondta ki a mennyei Atya, emlékeztek: „Ez amaz én szerelmes Fiam, őt hallgassátok.” Jézus számára is fontos volt a mennyei Atya hosszú távú és közép távú ígéreteinek is a valósága.

Illés pedig a helyén van és meghirdeti az ítéletet. Mielőtt Isten ítélne, meghirdeti. És a Bibliából tudjuk: lenne lehetőség megtérni. Nem kellett volna bekövetkezni az ítéletnek, amennyiben hallják az Úr szavát és megbánják a bűnüket. Akháb is, Jézabel is és az egész nép. Van ilyen történet a Bibliában. De mivel az ítélet alatt sem változtak, ezért kellett jönnie aztán Illésnek és ott a Kármel hegyén valamit tesz az Úr. De nem elpusztítja a népét, hanem akkor lelkileg állítja helyre más formában. Közép távon is az Úr beteljesíti a szavát, ígéretét.

És itt vagyunk a rövid távnál. Sokkal több vers van a Bibliában a rövid távú ígéret beteljesedése szempontjából azért, hogy érzékeltesse Isten, hogy amikor ő apró részletességgel akar foglalkozni az övéivel, akkor ennyire részletesen meg akarja mondani, hogy mi is történik, mert ennyire személyessé válhat akkor. Az ítélet a népen, ez olyan általános, de amikor a szolgája is bajba kerül, ha ítél az Úr, hiszen a szolgája sem tud inni meg enni, akkor róla gondoskodni kell, amennyiben az Úr nem akarja magához venni még. Mert Illés nem halt meg, hanem magához vette az Úr. De most még ennek nem jött el az ideje. Akkor gondoskodni kell róla, nem halhat éhen, nem halhat szomjan. És az Úr gondoskodik aprólékos részletességgel. Nem visz oda ókori élelmiszer tárolókat, hanem minden nap este és reggel jönnek a hollók. Most nem azt nézzük, hogy ezek tisztátalan állatok voltak, nem ennek a részlete a fontos, hanem annak, hogy az Úr rövid távon is olyan Isten, aki beteljesíti a szavát.

Gondoljátok el, hogy hány helyen ígérte meg Isten, hogy gondoskodik az övéiről. Szerintem tíz olyan aranymondást vagy igei történetet ti is tudnátok mondani a gyerekeknek, unokáknak, dédunokáknak, ahol Isten gondoskodása van nagyon személyesen.

Ami engem nagyon megragadott, hogy ez a fajta isteni gondoskodás hatalmas isteni tettekhez kapcsolódóan nem is olyan sok helyen van a Bibliában. Gondoskodik személyesen az Úr a szolgáiról, szolgájáról, de közben előtte nagy dolgokat tett. Csak példaként: megteremtette a vilá-

got (Mózes 1. könyve 1. rész vége), és ott olvassuk a végén, azon túl, hogy minden igen jó, hogy mit egyen az ember meg az állatok mit egyenek, mert Isten ad ennivalót. Az özönvíz után is mi az, amit majd egyen Noé meg a családja meg utána az emberiség, mit egyetek. Egyiptomi szabadulás után, ez már egy kicsit foghatóbb talán a csoda szempontjából, mert a teremtés meg az özönvíz, hát természetes, hogy valamit enni kell, de a pusztában is enni kellett valamit a népnek, és nem kevesen voltak, és mannat ettek, meg néha volt fürj is. És itt lehetne tovább menni. Jézus nem véletlenül vendégelt meg ötezer embert csak a férfiakat. Isten nagy tettei, amihez kapcsolódóan az ő gondoskodó szeretete is mutatkozzon meg, mert ő ilyen Isten.

Az Illés-történetek is erre utalnak, hogy Isten szabadítani akarja Izrael népét, tehát az északi országrész népét, ezért ő ítél – ez szomorúnak tűnhet, de ez az ítélet helyreállító akar lenni – és gondoskodik a szolgáljáról. Hát ha ilyen az Úr, akkor ha a Baált imádtam korábban, akkor elhagyhatom azt, mert az Úr megszabadított. És imádkozhatom az Urat, és élhetek az Úrral.

A szó szoros értelmében nincs semmi, nincs mit enni, nincs mit inni és mégis van. Illésnek érdekes lehetett látni, hogy a pataokban egyre kevesebb víz folyik. És ha én lettem volna, száz százalék, hogy még van víz, de: – Uram, majd hogy lesz, amikor nem lesz? Elkezdek ezen aggódni, gondolkodni, hogy: – Most mit kéne csinálnom neked, Uram? Vagy akkor lehet, hogy meg akarsz ölni engem is, én is akkor meghalok majd? – én ilyen lennék. Pedig milyen jó lenne, ha én is bíznék abban, amiről az Úr szól most hozzánk, és bíznék az Úr ígéreteiben, hogy ő hogyan gondoskodik az övéiről minden helyzetben.

A történetnek az üzenet szempontjából a végén ezt akarom még kiemelni, hogy Sídonba küldi, Sareptába egy özvegyasszonyhoz. Az még nagyobb lehetetlenségnek tűnt az étkezés szempontjából. Idegen országban özvegyasszony, aki... (az özvegyek szegények), ahol Baál-kultusz dívik, de Isten ilyen helyre küldi, mert meg akarja mutatni, hogy a leglehetőlenebb helyzetben is én gondoskodom rólad, Illés. Aztán a folytatásban – emlékeztek – az özvegyasszonyról is gondoskodik, feltámasztja a fiát és utána folytatódnak az Illés-történetek, amelyek az Úr történetei. Az Úr beszédének, az Úr szavának, az erejének a történetei.

Ő hosszú távon, közép távon és rövid távon is megtartja az ígéretét. Jézusban mutatta meg a legteljesebben természetesen ezt nekünk, ahogy hallottuk is. Amit Illésen keresztül mondott az Úr, az ő kijelentése ez igaz ránk is: „él az Úr, Izrael Istene, aki előtt állok”. Ha rád ez igaz, akkor a legjobb helyen vagy. És bármilyen körülmény jöhet neked a há-

zasságodban, a családotban, az országunkban, nagyobb távlatokban, mindegy, hogy milyen körülmények között vagyunk, élünk, ott állunk az Úr előtt, mert ő itt van velünk.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, magasztalunk azért téged, mert igaz a te szavad és valóban megbízható vagy. Urunk, valljuk ezt hittel most is.

Köszönjük a te beteljesített ígéreteidet. Bocsásd meg, amikor aggodalmaskodtunk, türelmetlenek voltunk. De arra kérünk, könyörülj rajtunk, hadd lehessünk olyan hívő emberek, családok, gyülekezet, akik nemcsak hogy bíznak benned, hanem másokat is tudnak biztatni.

Áldunk, Urunk, hogy még az ítéleted sem végleges, mindig ott a kegyelem. Köszönjük, hogy az Úr Jézusban számunkra is kész a kegyelem.

Arra kérünk téged, Illéshez hasonlóan, segíts a helyünkön lenni, te előtted állni, készen lenni a szolgálatra is, bármilyen formában is legyen az.

Köszönjük, hogy a te ígéd alapján imádkozhatunk vezetőinkért, kérhetjük az áldást őrájuk is. Kérünk téged azért, hogy őrizd meg a mi népünket, országunkat minden hamisságtól. Adj a mi vezetőinknek is bölcsességet ebben.

Hadd adjunk hálát az olimpiai sikerekért. Köszönjük, hogy büszkék lehettünk. De szeretnénk imádkozni azokért az olimpikonokért is, akiknek nem úgy sikerült, ahogy szerették volna, és nehéz ezt feldolgozni, őket is támogasd, kérünk, adj nekik békességet.

És köszönjük neked, hogy te gondoskodó Isten vagy akkor is, amikor betegség gyötör vagy az időskor terhe, akár testi, akár lelki.

Köszönjük, hogy a gyászban is te vigasztaló Isten vagy valóban.

Urunk, áldunk téged, hogy semmi sem lehetetlen neked, és köszönjük, hogy ezt Jézusban jelentetted ki.

Azért kérünk most téged, hogy életünkben minden nehézség között is mégiscsak azt a bizonyosságot, csendes békességet, örömet láthassák, hogy mi hozzád tartozók vagyunk, szolgálid és a te szavadat képviseljük életünkkel és szavunkkal. Segítség, kérünk. Jézus érdeméért, Atyánk.

Ámen.

274. ének

Neumark Gy., 1657.

Ki Is- te- né- nek át ad min- dent,
 Azt csu- da- ké- pen őr- zi itt lent,
 Bi- zal- má- t, csak be- lé ve- ti,
 In- ség, baj közt is él- te- ti.
 Ki min- dent szent ke- ze- be tett,
 Az nem fö- vény- re é- pí- tett.

2. A súlyos gondok mit használnak, A sóhaj, sok jajszó mit ér, :/: Ha sebeink még jobban fájnak S mindennap kínunk visszatér? Így terhünk egyre súlyosabb, Ha lelkünk bűnök helyet ad.

3. Csak légy egy kissé áldott csendben: Magadban békességre lelsz, :/: Az Úr-rendelte kegyelemben Örök, bölcs célnak megfelelsz. Ki elválasztá életünk, Jól tudja, hogy mi kell nekünk.

4. Zengj hát az Úrnak s járd az útat, Mit épen néked Ő adott; :/: A mennyből gazdag áldást juttat S majd Jézus ad szép, új napot. Ki Benne bízik és remél, Az mindörökké Véle él.